

Slovenski dom

Štev. 180.

V Ljubljani, sreda 10. avgusta 1938.

Leto III

Prava vzroka nenadnega povratka preds. Chamberlaina v London sta azijsko in špansko vprašanje:

Anglija - posrednik za mir v Aziji

Boje se, da se ne bi požar zanetil še v Evropi

London, 10. avgusta. o. Zaradi razburljivih vesti iz Daljnega vzhoda in zaradi zavlačenja Francovega odgovora na angleški predlog o umiku tujih prostovoljcev, je angleški premier Chamberlain nemudoma odpotoval v London. Tudi francoski predsednik, ki se trenutno nahaja na oddihu, je zapustil francosko riviero ter odpotoval na Alpe, kjer hoče še pred prihodom v Pariz prisostvovati velikim vajam ob italijanski meji. Vesti pravijo, da je angleški predsednik Chamberlain zapustil počitnice zaradi tega, ker je obolel. Po drugi strani pa trdijo, da bosta državnik proučevala sledeče probleme:

1. Angleško posredovanje v rusko-japonskem obmejnem sporu.
 2. Glede otvoritve francoske pirenejske meje, če general Franco ne odgovori v najkrajšem času na angleško noto.
 3. Glede nemškega sodelovanja z Japonci v primeru vojne med Japonsko in Rusijo.
- Angleško časopisje poroča, da japonski krogi v Berlinu trdijo, da jim je nemški zunanji minister von Ribbentrop zajamčil moralno podporo in delno tudi materialno v primeru vojne med Rusijo in Japonsko. Sovjetski poslanik Majski in predstavniki japonskega poslanstva v Londonu so se izrazili, da Anglija lahko posreduje med Rusi

in Japonci, kar bi privedlo do mirne rešitve spora. Majski se je danes zjutraj sestal z lordom Halifaxom v Londonu. Danes se bo sestal lord Halifax tudi s predsednikom angleške vlade Chamberlainom ter bosta proučevala španski in srednjeevropski problem ter dogodke na Daljnem vzhodu.

Pariz, 10. avgusta. o. Vse francosko današnje časopisje se obširno bavi z angleško noto, ki je bila pred petimi tedni poslana generalu Francu, na katero pa on še do danes ni odgovoril. Francoska vlada je sporočila angleški vladi, da bo odprla svojo pirenejsko mejo, če bi general Franco svoj odgovor še zavlačeval.

Vesti 10. avgusta

Veliki manevri angleške suhozemne vojske so se začeli takoj po zaključku letalskih vaj. Pri manevrih igrajo največjo vlogo motorizirani oddelki, zlasti pa tanki. Pozorišče vaj je južnozahodna Anglija.

Angleška prekoceanska ladja »Queen Mary« ni odnesla sinjega traku, to je rekorda v razdalji od Anglije do Amerike. Čeprav je ladja prevozila to razdaljo v krajšem času kot »Normandie«, bo vendar rekord ostal še francoski ladji, kajti ta je dosegla večjo povprečno hitrost na uro, ki je merodajna za ocenitev rekorda. Pač pa bo »Queen Mary« poskusila na povratku potolči rekord.

Avstrijski škofje bodo imeli svojo konferenco v Salzburgu, ker niso bili povabljeni na škofovsko konferenco nemških škofov v Fuldi. Kakor poročajo časopisi, pa se bo razmerje med avstrijskimi in nemškimi škofi kmalu uredilo.

1.773.000 brezposelnih delavcev je bilo konec julija v Veliki Britaniji. Vsi ti delavci prejemajo redne podpore za brezposelnost.

Takoj po povratku v London je predsednik vlade Chamberlain obiskal specialista za nosne bolezni. Čeprav je bilo uradno rečeno, da njegova vrnitev ni v nobeni zvezi z napetostjo na Daljnem vzhodu, pa pišejo časopisi, da je treba Chamberlainov prihod na vsak način tolmačiti s političnega stališča.

Hitlerjev pribojnik stolnik Wiedemann bo bržkone še ta teden obiskal London in se razgovarjal s Chamberlainom. Wiedemann bo prinesel nove predloge Hitlerja za sklenitev angleško-nemške pogodbe.

Trgovinski stiki med ČSR in Madžarsko so se letošnje leto močno poživili. Letos je v prvem polletju madžarski izvoz v ČSR znašal 112 milijonov Kč, a lani v istem obdobju le 57 milijonov. Podoben skok se zaznava tudi pri čškem izvozu na Madžarsko, ki je v prvem letošnjem polletju znašal 137 milijonov Kč.

Sovjetskega poslanika Majskega je včeraj sprejel angleški zunanji minister lord Halifax in se z njim dalj časa pogovarjal. Za njim pa je lord Halifax sprejel odpravnika japonskega poslanstva v Londonu.

Maršal Balbo, guverner italijanske Libije, je včeraj z letalom priletel v Berlin. Kakor znano, je maršala Balbo povabil v Nemčijo maršal Göring.

Angleški mornarski minister Duff Cooper je iz Gdynje odplul v Gdansk. Tam bo obiskal predsednika gdanskega senata in vodjo gdanskih hitlerjevcev Greiserja.

Nov list, ki se bo baval izključno s plemenskim vprašanjem, so začeli izdajati v Rimu. Prva številka je izšla v 75.000 izvodih.

Potniško tarifo so povišale francoske železnice za 2 do 12%. Francoske železnice so namreč imele vsako leto velike izgube.

Francova letala so včeraj bombardirala železniško postajo v Ampellu. Bombe so zadele tudi vojaško skladišče, v katerem je bilo polno municije.

Tehnično osebje v avstralskih tovarnah letal je stopilo v stavko. Zaradi tega je ogrožena izvedba oboroževalnega programa, utegne priti pa še huje, če bodo stopili v stavko tudi delavci tovarn streliva.

Francoski zunanji minister Bonnet je včeraj dal časa konferiral z nemškimi poslaniki v Parizu grofom Wenczkom. Dobro poučeni krogi pravijo, da sta se državnik na tem sestanku pogovarjala o vseh evropskih problemih. Za sestanek pa je posredniški poslanik.

Veliki francoski manevri so se bo udeležil tudi predsednik vlade Daladier, ki upravlja obremenitvi ministristvo za narodno obrambo. Verjetno je, da bo ob zaključku vaj prisostvoval paradi tudi predsednik Lebrun.

Skupina bolgarskih parlamentarcev bo v kratkem obiskala Varšavo. Med drugimi bo tudi znani preganjalec bolgarskih kmetov bivši predsednik vlade Aleksander Cankov.

Ameriške oblasti istoje preko poljskega konzulata v Pittsburgu dediče nekega Jožefa Novaka, ameriškega državljanca, ki je bil baže doma iz Krakova. Novak je zapustil premoženje v vrednosti milijon dolarjev.

Pri zadnjem bombardiranju južnokitajskega mesta Kantona po japonskih letalih so doslej našli 290 mrtvih, 398 težko ranjenih in več sto lažje ranjenih. Tudi danes zjutraj so sirene opozorile prebivalstvo, da se bližajo japonska letala, vendar pa Japonci niso bombardirali mesta samega, temveč železniško progo v okolici. Za prvim napadom sta se ponovila kmalu še dva.

V Frankfurtu je umrl znan raziskovalec Afrike in arheolog Leo Frobenius. Frobenius je dosegel starost 65 let. Znan je bil kot intimen prijatelj bivšega nemškega cesarja Viljema.

Lesni plin so začeli uporabljati pri poljedelskih traktorjih v nekaterih krajih v Italiji. Prvi poskusi so pokazali, da se da ta plin odlično uporabljati namesto bencina ter je povrh tega še za 70% cenejši kot bencin.

Za 5.800.000 zlati je sprejela te dni ameriška Narodna banka od Japonske. Od 8. marca letos so poslali iz Japonske v Združene države zlata v vrednosti 352.800.000 dolarjev.

K miru je pozval vse palestinsko prebivalstvo angleški komisar v Jeruzalemu. V svojem radijskem govoru je dejal, da delajo teroristi silno slabe usluge svojemu narodu.

Angleškemu mornarskemu ministru Duff Cooperju je poljska mornarica v Gdynji privedla nadse lep sprejem. Zvečer pa je privedel angleškemu ministru v čast slavnostno večerjo poljski zunanji minister Beck.

Iz Berlina v Newyork namerava odleteti neko nemško letalo. Letalo se bo ustavilo edinole v Lizboni, kajti Nemci računajo, da bo trajal ves polet komaj 24 ur.

151 potoval po Severnem in Južnem Atlantiku so izvedla nemška letala, ki vzdržujejo redne potniške zveze med Evropo in obema Amerikama.

Ze mesec in pol poljske oblasti nišesar ne vedo o usodi treh dijakov, ki so se vezbali v jadralnem letenju ter se zaradi slabega vremena morali spustiti na sovjetska tla. Oblasti so za njimi poizvedovale, pa niso mogle nišesar izvedeti.

Včeraj so ves dan grmeli topovi

pri Čangkufengu

Yuki, 10. avgusta. o. Ameriški poročevalci, ki se trenutno nahaja na tem delu bojišča, poročajo sledeče:

»Vas, ki se nahaja pod hribom Čangkufeng, je bila včeraj ves dan obstreljevana od ruskih topov. Vso vas so popolnoma uničili, tako da ni ostalo prav nobenega živega bitja v njej. Tudi opazovalci se čudijo točnosti, s katero sovjetsko topništvo dosega svoje cilje. Rusko topništvo je ves dan obstreljevalo hriba, ki ležita pri Čangkufengu in se imenujeta Samska dvojčka. Proti večeru se zdi, da so se ruske baterije premestile proti jugu in vzhodu. Železniška postaja, ki se nahaja na korejskem močvirju izza Čangkufenga pri mestu Kogi, je ravno tako popolnoma uničena, vlaki pa se vedno prihajajo v bližino, kjer je proga pretrgana. Vse popoldne se slišijo streljanje na obeh straneh in neprestano streljanje. Več kot 30 granat je rusko topništvo izstrelilo na vrh, gorske baterije pa so streljale na ruske postojanke z višin, ki leže v bližini Čangkufenga. Obstreljevanje teh hribov je bilo tako močno, da je bilo pobočje hriba v teku pol ure popolnoma razkopano. Več kot 150 težkih granat je eksplodiralo na tem delu. Baterije so tudi obstreljevale ozemlje ob reki Tumen, tako na severu, kakor tudi na severovzhodu od Čangkufenga. Bombardiranje in streljanje se ne ustavi niti za dve minuti. Če so Japonci odgovarjali na to streljanje, ni bilo mogoče ugotoviti.«

Yuki, 10. avgusta. o. Danes zjutraj so sovjetske čete ponovno napadle Yuki in kakor pravijo poročila japonskega vrhovnega poveljstva, so bili Rusi prisiljeni na umik. Prvi napad se je pričel v zgodnjih jutranjih urah na hrib v bližini Čangkufenga. Drugi pa je sledil po eni uri, v katerem je sodelovalo tudi 30 tankov. Japonci so odgovorili na ta napad in se jim je posrečilo rusko pehoto odbiti. Žrtve, ki so jih pustili Rusi na tem bojišču, so ogromne, poročilo pa ne navaja števila. Vse dogodke je potem vladalo na tem bojišču popolno zatišje, le letalstvo je bilo vedno aktivno.

Tokio, 10. avg. AA. (Reuter) Po včerajšnjih srditih bojih nož na nož so japonski oddelki, kakor zatrjujejo japonska poročila, še vedno obdržali višine pri Čangkufengu in Sačofingu. Včerajšnje boje smatrajo za najsilovitejše, kar jih je bilo od začetka spopada.

Tokio, 9. avg. AA. (Reuter) O zadnjih spopadih pri Čangkufengu in Sačofingu so se zvečele tele podrobnosti:

Po srditih bojih, ki so divjali včeraj zjutraj, so Japonci dobili snoči nova obačenja in so tudi izboljšali svoje postojanke ter jih na novo utrdili. Pričakujejo namreč nov sovjetski napad. Mir, ki je zavladal popoldne, so zmotili sovjetski topovi, ki so bombardirali levo japonsko krilo na višinah Čangkufenga. Sovjetska letala so odkrila japonske postojanke ter začela z ognjem iz strojne opreme plovati ceste v notranjosti Koreje. Sovjeti so napadli tudi železniško progo.

Pozorišče bojev se veča

Tokio, 10. avg. o. Sovjetska pehota, ki jo je podpiralo topništvo, je napadla ob 14 Čujufeng v Mančuku. Boji so trajali vse do 19. ure, podrobnosti o njih pa še niso znani. Vojno ministristvo poudarja, da leži Čujufeng tudi 8 km severno od Sačofinga. To je prvi primer, da so se boji razširili tudi na področje vstran od hriba Čangkufenga.

Blücher dobiva nasvete

Pariz, 10. avg. Po informacijah časopisa »Paris Midic« je odpotoval namestnik vojnega komisarja general Fedko na Daljni vzhod z nalogo, da prepriča maršala Blücherja o potrebi omejitve vojnih operacij, še preden bi se položaj še bolj poostri. Litvinov želi izkoristiti sedanji položaj in pripraviti Japonce do tega, da sklenejo s Sovjetsko Rusijo pakt o nenapadanju.

Razen maršala Blücherja je prišel na bojišče tudi komisar GPU Meklin z namenom, da sam vodi preiskavo o primeru Lieukova, ter da tudi tu začne s »čiščenjem«. Agencija Domej potrjuje, da so se začela krvava sovjetska »čiščenja« tudi na samem bojišču, kar je imelo za posledico, da so številni ruski vojaki prestopili na japonsko stran.

Japonska predlaga mešano razmejitveno komisijo

Tokio, 10. avg. o. Danes ob 10 dopoldne se je sestala izredna seja vlade, kateri je prisostvoval tudi vojni minister Itagaki. Ministri so se bavili z dogodki pri Čangkufengu. Višji uradnik zunanjega ministristva potrjuje, da je Japonska pri-

pravljena sprejeti proporcionalno dva sovjetska delegata, enega mandžurskega in enega japonskega v komisijo, ki bi bila pripravljena proučiti čangkufenski incident ter ga spraviti z dnevnega reda. Istočasno pa je bila tudi seja 24 upokojenih generalov, ki bodo pozneje predložili svoj ekspozé vojnemu ministru Itagakiju.

Tokio, 10. avg. AA. Havas: Merodajni krogi pravijo, da bo kmalu prišlo še do tretjega asestan-

Spanija že nekaj dni brez večjih bojev

Madrid, 10. avgusta. o. Uradno se demantirajo vesti, ki jih je objavil »radionacional« in po katerih naj bi republikanske oblasti ustrelile 300 ujetih nacionalistov. Uradno poročilo dalje pravi, da sta 2 bombi, ki so ju vrgla nacionalistična letala na utrdbi, v kateri so bili zaprti ujetniki, ranili republikanske uradnike in da so zato oblasti sklenile ujetnike prevesti na manj izpostavljeno mesto.

Salamanca, 9. avg. Uradno poročilo nacionalističnega vrhovnega poveljstva pravi, da nacionalisti na bojišču pri Ebru z uspehom nadaljujejo »čiščenje« ozemlja, ki so ga zavzeli na odsekah pri Fayonu in Nekvencini. Ob tej priliki so zaplenili obilen plen, med drugim nad 2000 pušk in okoli 150 strojne. Na odseku pri More de Ebro je prestopilo na našo stran — pravi dalje poročilo — veliko rdečih milicnikov. Ti milicniki potrjujejo, da je nasprotnik na omenjenih odsekih pretrpel težke izgube. Na castellonskem bojišču smo onemogočili nekaj poskusov sovražnih napadov. Sovražnik si je tu prizadeval, da bi prebil našo fronto. Na estremadurskem bojišču je sovražno

letalstvo bombardiralo posamezna mesta v zaledju, v katerem ni bilo niti enega vojaka in ki tudi ni nobenega strateškega pomena. Ubilih je bilo 6 žensk, 3 otroci in 1 starec. Nacionalistična letala so metala bombe na pristanišče Palamos. Ugotovljeno je, da so ta bombardiranja povzročila nekaj eksplozij v skladiščih municije.

Saint Jean de Luz, 9. avg. AA. DNB: Uradno poročilo rdečega vrhovnega poveljstva trdi, da na bojišču pri Ebru ni bilo nikakih pomembnejših dogodkov. Poročilo pravi, da so rdeči zasedli dve višinski postojanki ter da se jim je posrečilo na teruelskem bojišču odbiti dva nacionalistična napada.

Pariz, 10. avg. o. Današnji »Jour« prinaša iz Valencije vest, da so bile tamkaj včeraj velike demonstracije zaradi vesti o zadnjih porazih rdeče vojske ob Ebru. Demonstranti so vzklicali »Dol Negrin« in »Dajte nam kruha!«. Vlada je poslala proti njim več oddelkov vojske, ki je v krvi zadušila demonstracije.

V Pragi se vneta posvetujejo

Praga, 10. avgusta. Lord Runciman, ki zdaj proučuje razne dokumente, med njimi tudi načrt češkoslovaške vlade, je bil včeraj popoldne sprejet pri predsedniku vlade dr. Hodži. Razgovarjala sta se o položaju, kakršen je po najnovejših poročilih. Govorila sta tudi o ukrepih, ki bi jih bilo treba podvzeti za razčiščenje položaja ob sodelovanju s češkoslovaškimi oblastmi. Ob 17 je lord Runciman sprejel zastopnike sudetskih Nemcev.

Praga, 20. avgusta. Predsednik vlade dr. Hodža je imel včeraj konferenco s finančnim ministrom Kallusom ter proučil vsa vprašanja, ki so v zvezi s sprejetjem novega državnega proračuna. Zatem je dr. Hodža sprejel češkoslovaškega industrija Bato. Popoldne se je sestal politični odbor ministrov, ki je razpravljal o raznih podrobnostih naknadnih načrtov za pogajanja o narodnostnem vprašanju z opozicionalnimi strankami, v prvi vrsti s stranko sudetskih Nemcev. V dobro poučenih krogih pravijo, da bo predsednik vlade dr. Hodža jutri sprejel zastopnike tujega časopisja ter raznih strank, predvsem narodna poslanca Kundta in Rosa. Predsednik vlade bo jutri priredil na čast lordu Runcimanu intimno kosilo, katerega se bo udeležil tudi zunanji minister Kamil Krofta s prosvetnim ministrom Frankejem.

Spet en spopad med sudetskimi Nemci

Praga, 10. avgusta. o. Izvedele so se tele podrobnosti o pretepu, ki je zakrivil smrt sudetskega Nemca Bayerla s Stoduli v pokrajini Sušici. Bayerlu je bilo 28 let. Dobil je udarec z nožem v srce od Roberta Heudna, starega 31 let. Sunek je povzročil takojšnjo smrt. Heuden je delavec in je živel leta 1928. na Dunaju, nato pa je zbežal

Romunija daje manjšinam več pravic

Bukarešta, 10. avg. Vsi listi ugodno komentirajo ustanovitev generalnega komisariata za manjšine, ki naj zagotovi najboljše izvajanje zakonodajnih določil o manjšinah. Tako ugotavljajo listi, da bo nastopal ta komisariat s strpnostjo, ki jo je romunski narod zmerom izkazoval manjšinam, in po ustavi, ki določa, da so vsi Romuni brez razlike narodnosti in vere dolžni videti v domovini glavno osnovo svojega življenja. Brez razlike glede jezika, plemena in vere, so si vsi enaki pred zakonom, ki so mu dolžni spoštovanje in se mu morajo pokoriti, ker jim tudi zakon jamči iste državljanske in politične pravice. Vloga komisariata bo v tem, da bo stalno nadzirala izvajanje ustavnih določil zakonov in uredb.

iz Avstrije. Bil je že enkrat kaznovan zaradi pretepa. Njegova sestra je našla smrt leta 1934. na Dunaju. Heuden je priznal, da je udaril z nožem Bayerla, taji pa, da bi ga bil udaril dvakrat. Pri gostilničarju, kjer je prišlo do pretepa, je Heuden popil 7 vrčkov piva, preden se je pripetil krvavi dogodek, in je bil pijan. Heuden trdi, da je popil 11 vrčkov piva. Vseh 14 nemških socialnih demokratov, ki so se udeležili pretepa, so zaprli do tlej, dokler se preiskava popolnoma ne izvede.

Prški listi proučujejo podrobnosti o teh dogodkih in ga obsojajo. Časopisje ugotavlja, da so pristojna oblastva že vse pripravila za pomnožitev varnostne službe, da se v bodoče preprečijo podobni dogodki.

Drobne vesti

Pariz, 10. avg. o. Francosko letalsko ministristvo poroča, da se bodo odpeljali 16. avgusta general Joseph Guillemin, ki je vrhovni poveljnik francoskega letalstva, in z njim še drugi letalski generali in tehnični strokovnjaki s tremi modernimi bojnimi letali v Berlin. Enega od teh bo pilotiral kapitan Maurice Rossi, ki je znan letalec na dolge proge. Guillemin se bo sestal s feldmaršalom Göringom, s katerim bo imel daljše važne razgovore. Francosko odposlanstvo se bo vrnilo 21. avgusta.

Tallin, 10. avg. AA. Pat: Tukajšnje časopisje piše o graditvi utrdb vzdolž severnozahodne meje sovjetske Rusije ter pravi, da so dela, ki so trajala več let, zdaj končana. Dela so opravljali posebni vojaški oddelki. Civilnih delavcev tudi bilo zaposlenih. Obalne utrdbे drže posebno strogo v tajnosti. Časopisje dalje piše, da je GPU v največji tajnosti nadzorovala vsa dela pri gradnji teh utrdb.

Newyork, 10. avg. AA. Reuter: Sloviti teniški igralec in svetovni prvak Budge, ki je odigral pred nedavnim nekaj tekem tudi v Jugoslaviji, je sklenil stopiti med profesionalce.

Budimpešta, 10. avg. AA. Stefani: Uradno poročilo pravi, da bosta Italija in Nemčija poslali svoje zastopnike na veliko proslavo sv. Stefana. Nemško in italijansko zastopstvo bodo vodili generali.

Berlin, 10. avg. AA. DNB: Na čast italijanskemu maršalu Balbu je bil snoči v Domu letalcev prirejen slovesen sprejem. Balba je pozdravil državni tajnik v ministristvu za zrakoplovstvo general Milch. V svojem pozdravnem govoru je Milch naglasil, kako srečni so nemški letalci, ko imajo v svoji sredi Balba. Omenil je tudi obisk, ki ga je l. 1933 naredil Göring v Italiji ter dejal, da je tovarništvo med Balbom in Göringom v preteklih petih letih čedalje tesnejše. Balbo je v svojem odgovoru na Milchov pozdrav tudi poveljeval tovarništvo med letalci.

Okrajni cestni odbor v Mariboru za 20 letnico Jugoslavije

Maribor, 9. avgusta.

V nizu slavnosti, ki jih imajo sedaj v naši domovini za 20 letnico Jugoslavije razne organizacije in korporacije, je proslavil danes ta dogodek tudi mariborski okrajni cestni odbor. Po redni seji, ki se je vršila danes dopoldne v posvetovalnici cestnega odbora na Koroški cesti ter so se na njej obravnavale zgolj tekoče zadeve, so se zbrali člani cestnega odbora v hotelu Mariborski dvor. Dospeli so tudi častni gostje, med njimi oba okrajna glavarja dr. Šiška in Eiletz, bivša predsednika okrajnega cestnega odbora dr. Leskova in dr. Veble, predstojnik mestne policije dr. Trstenjak, glavni tajnik JRZ Marko Krajnc in drugi. Slavnostni nagovor je imel sedanjí predsednik cestnega odbora Franjo Zebot, ki je v svojih izjavah orisal vse delo te korporacije v zadnjih 20 letih. Slovenci so po prevratu prevzeli žalostno dedščino. Mariborski okraj je bil glede cestnih zvez strašno zanemarjen. Nemški in nemškutarski mariborski meščani niso hoteli graditi cestnih zvez niti v najbližji okolici ter so raje denar, ki jim ga je stavila okrajna deželna vlada za gradnjo cest na razpolago, potrošili za zidanje šulferajnskih šol v mariborski okolici, da bi jo hitreje pomemili. Ze prvi slovenski načelnik dr. Leskova je moglo zasadiš lopato za nove cestne zveze. Najprej je bila napravljena cesta v Marjo Snežno v Slov. goricah, potem Sv. Miklavž-Hoče-Reka, nato Bresternica-Sv. Križ ter Ilj-Velka. Izvršile so se tudi predpriprave za novo cesto Maribor-Sv. Pe-

ter. Ko je nastopil dr. Veble, se je začela graditi cesta proti Kamniku, most čez Dravo pri Dupleku ter cesta na Pohorje. Najbolj živahno je bilo delo za časa oblasne samouprave. Bili pa sta tudi dve mrtvi dobi, in sicer za časa porabnega PP-režima in doba Živkovič-Jevtičevega režima. Kadarkoli so bili na oblasti naši politični nasprotniki, se ni delalo prav nič.

V zadnjih 20 letih se je zgradilo na področju mariborskega okrajnega cestnega odbora 38.041 km novih cest, za katere se je izdalo 17 milijonov din. Preureditve in preložitve cest znašajo v daljavo 24.059 km ter se je za ta dela porabilo 2.184.886 dinarjev. Mostov se je zgradilo za 1.650.960 din, za vzdrževanje 380 km starih cest pa se je porabilo 15 milijonov. Skupno se je tedaj izdalo samo za ceste v 20 letih 35.835.846 din. To je za tak okraj ogromno delo. Vse okrajne, sedaj banovinske oziroma subvencionirane ceste so v mnogo boljšem stanju, kakor pa so na našem teritoriju državne ceste. Predsednik Zebot je nato izrekel prisrčno zahvalo vsem sedanjim in bivšim članom cestnega odbora, inženirjem in uradnikom ter cestnim nadzornikom, cestarjem in delavcem za njihovo požrtvovalno in zvesto delo. Za njim sta govorila bivša predsednika dr. Leskova in dr. Veble, nato zastopnik Kmetke zbornice Spindler, za njim glavni tajnik JRZ Marko Krajnc, nato urednik »Slov. gospodarja« Januš Golec, potem Jože Petrun, Karel Stržina, Franc Koban, Miha Kovačič, banski svetnik Šerbinek in Vračko.

Pod udarom kazenskega paragrafa

Ljubljana, 10. avgusta.

Kazenski senat zadnje čase nima kdo ve kako bogatega razpravnega programa. Člani senata so odšli večidel na počitnice in je danes prevzel predsedstvo senata s. o. s. g. Fran Orožen, ki je bil pred leti dodeljen kazenskemu senatu, a je sedaj pri civilnem. Za danes so razpisane 3 razprave. Velika dvorana št. 79 je že več dni popolnoma zapuštena in se je tja vselilo tihožitje. Prva razprava danes obravnava razne požige v cerkniški okolici, odnosno sodi senat 8 obtožence, ki so insecerirali požar, da bi prišli do zavarovalnice. Javno obtožbo zastopa državni tožilec dr. Leon Pompe.

Zaradi zavarovalnice zažgali

Trije krepki Notranjci so danes ob 8.30 stopili pred mali kazenski senat v razpravno dvorano št. 79. Prvi je bil Janez Ottoničar, rojen 5. marca 1882 v Ponikvah, pristojen v občini Sv. Vid nad Cerknico, oženjen, posestnik. Drugi je 7. januarja 1908 v Cajnarih pri Sv. Vidu rojeni Ludvik Štrifot, samski tesar, in tretji je 26. septembra 1903 v Topolem pri Begunjah rojeni tesar France Cimperman, bivajoč na Kruščem pri Sv. Vidu nad Cerknico.

Državni tožilec dr. Pompe je Janeza Ottoničarja obtožil zaradi zločina prevare po § 340 k. z., da si je skušal s požigom pridobiti na go-ljuživ način od zavarovalnice zavarovalnino, druga dva pa zaradi zločina prevare po §§ 343 in 340 k. z., da sta prvemu pomagala pri njegovem načrtu.

Zažgali so žago

Janez Ottoničar je posestnik v Ponikvah in je hkratu lastnik navadne žage do 1/6. Ker je bil v denarnih stiskah, je dal časa tuhtal in snoval načrte, kako bi na lahek in neriskanten način prišel do denarja. Žaga je bila zavarovana za primerno visok znesek. Letos 31. marca je pregovoril tesarja Cimpermana, naj mu pomaga zažgati žago in mu je obljubil primerno nagrado. Cimperman je nato poiskal še isti dan mladega tesača Ludvika Štrifota, ki je bil takoj pripravljen zanetiti požar. Žaga je popolnoma pogorela, ker se je nahajala daleč proč od vasi v samoti ob gorskem potoku.

V preiskavi so vsi obtoženci dejanje in krivdo priznali.

Močno obremenjeni Cimperman

V letih od 1934 naprej so se vrstili mnogi požari v okolici Cerknice, Begunj in Sv. Vida. Mnogi indirektni dokazi in tudi mnoge okoliščnosti so kazale na to, da je treba požigalca iskati v osebi tesača Franceta Cimpermana, ki se je vedno ob vsakem požaru prav čudno obnašal.

Cerkniški orožniki so budno in neprestano vodili poizvedbe o Cimpermanu in ga tudi previdno nadzorovali. Vse poizvedbe pa so naposled končale z negativnim uspehom. Cimpermanu so

v breme pripisovali orožniki razne požare iz dejstva, da je tesač in da bi si pri novih stavbah potem poiskal primerno delo in zaslužek. Zbrana je bila cela vrsta indicij proti Cimpermanu, toda naposled je bila proti Cimpermanu uvedena kazenska preiskava ustavljena zaradi pomanjkanja dokazov. Osumljen je bil naslednjih požigov:

Posestniku in upokojenemu poštarju Ludviku Bonatu v Begunjah pri Cerknici je 30. junija 1934 pogorel velik kozolec, hkratu sta zgorela tudi kozolca in skednja posestnikov Frana Obreze in Janeza Brezca. Se poprej, 19. junija, je pogorel kozolec Vinka Ottoničarja. Posestniku Jakobu Jernejčiču v Begunjah sta 23. aprila 1936 pogorela kozolec in skedenj. Ljudsko mnenje je prav Cimpermana osumilo vseh požarov, češ: »Hoče kot tesar dobiti s požigi novega dela! Po raznih požarih povzročena škoda je znašala nad 200.000 din.

Stari Ottoničar je priznal krivdo. Trdil je, da je bila žaga stara podrtja, ničvedna in je zdaj, ko je novo postavil, vredna 10.000 din. Žaga je bila zavarovana za 20.000 din. Solastniki so se upirali, da bi staro žago podrli ali zažgali in postavili novo.

Obtožena Štrifot in Cimperman sta na zadnje predsednikovo vprašanje o motivu požiga odgovorila, da sta hotela s tem odpraviti brezposelnost in da bi dobila zaslužek. Poudarjala sta:

»Hotela sva le brezposelnost pobijati.«

Bili so obsojeni: Ottoničar Janez na 6 mesecev strogega zaporu in na 2000 din denarne kazni ter v povprečnino 500 din. Drugi Ludvik Štrifot na 5 mesecev strogega zaporu in 240 din denarne kazni. Tretji F. Cimperman pa na 6 mesecev strogega zaporu in 240 din denarne kazni! Obtoženci so si pridržali pravico nadaljne pritožbe.

Za umor brata 20 let robije

Maribor, 9. avgusta.

V današnjem »Slov. domu« smo poročali o razpravi, ki se je vršila danes pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Zaradi Kaj-novega dejanja — umora lastnega brata se je zagovarjal 34 letni posestnik Alojz Kraner iz Oseka v Slov. goricah. Obtožen je bil, da je izvršil umor brata Vinka Kranerja dne 5. maja t. l. po zrelm preudarku. Ker je Vinko Kraner terjal od doma dedščino 6000 din ter posojilo 8000 din, katerega je posodil za zidavo hiše. Obtoženi Alojz Kraner se je skušal zagovarjati z veliko razburjenostjo in pa s silobranom, češ da je brat prvi navalil nanj. Priče pa so izpovedale za obtoženca zelo obtežljivo. Tako je dejal priča Klobasa, da ga je obtoženec že pred letom dni nagovarjal, naj mu ubije brata Vinka ter mu je za to dejanje obljubljal Vinkovo dedščino 6000 din. Sodni senat se je prepračil o krivdi obtoženca ter je Alojza Kranerja obsodil na 20 let robije in trajno izgubo častnih pravic. Kraner je vložil proti sodbi pritožbo.

Ob 700 letnici velesovskega samostana

Kranj, 10. avgusta.

Kdo ne pozna prekrasne, mirne vasice Velesovo? Vsa je skromna. Preproste hišice, ki jih krasijo duhteči nageljni, so raztresene po prijazni dolnini ob vznožju s smrečjem obrasle Stefane gore. Na vzhodni strani oklepa dolinico stražar slikovitega venca Kamniških planin — Krvavec z blestečo kapelico, dočim ozadje poveljujejo Grin-tovec, Kočna z zeleno Zaplato in goli Storič. — Skozi bogate sadne vrlove se vijeta na eni strani studenček Lebrant, znan po okusnih rakih, na drugi strani vedno topel potok Plevnjek, med katerima se dviguje proti nebu veličastna stavba z orjaškimi zidovi — nekdanji samostan dominikank ali tako imenovanih »belih nun«.

Bilo je pred 700 leti, ko sta brata Gerloh in Valter, lastnika gradu Kamna in menegaški župnik Verijand s pomočjo oglejskega patriarha Bertolda ustanovili samostan, posvečen Materi božji. Prve redovnice so prišle iz samostana Cigelhofna na Dunaju. Ni bilo dolgo, in samostan je zaslovel daleč naokoli, da so najimenitnejši plemiči začeli pošiljati svoje hčerke vanj v vzgojo. Od dneva do dneva je postajal imovitejši, ker so mu poklonili plemenitši veliki zemljišč v dar. Poleg tega si je pridobil bogato knjižnico, ki ni dosti zaostajala za stiško. V njem je cvetelo pravo blagostanje, zaradi česar je užival vsestranski ugled. Toda tudi

njemu ni prizanesel zob časa. Prihrumeli so divji dušmani, porušili samostan, odvedli več nun v sužnost, tako da so morali vse poslopje prezidati in nanovo urediti. Povsem nezasuženo plačilo pa je prejel samostan po odloku cesarja Jožefa II. l. 1782, da se mora ukiniti kot več drugih samostanov. Od takrat niso smeli sprejemati nobenih novink več. Zadnjo prednico Agnezo Plavec, doma iz Zeleznikov, so pokopali l. 1797 v kriptu pod cerkvijo. Kmalu zatem je sprejela mogočna stavba pod svoj krov nove prebivalce — francoske vojaške bolnike, katerih je tukaj umrlo 50. Sebe pozneje se je nastanilo v poslopju župnišče in šola.

Prednji del stavbe zavzema ena izmed najlepših cerkva naše slovenske zemlje, sezidana v romanskem slogu s prekrasnimi starinskimi izrezljanimi oltarji, vsebujočimi umetnostne Krem-ser-Schmidtove slike. Vsa notranjost svetišča božjega spada v polno harmonično celoto. Izpod glavnega oltarja se nam smehlja čudodelna Kraljica na 700 let starem hrastovem kipu, vabeč nas: Pri-dite, otroci moji, in uslišani boste!

Gotovo se bomo letos 8. septembra na njeni praznik ob priliki velikega slavlja vsi radi odzvali Njej, ki smo ji dolžni toliko zahvalo in ji na ta način pokazali vsaj nekaj svoje pozornosti. Oživila bo spet starodavna božja pot, mi pa bomo našli tu pravo zatočišče v svojih stiskah. — M. V.

Sahovski turnir v Osjeku

V ponedeljek se je začel v Osijeku amaterski šahovski turnir za državno prvenstvo. Od Slovencev sodelujejo na tem turnirju trije igralci, in sicer: Sikošek in Šiška iz Ljubljane ter Lešnik iz Maribora, ki pa zadnje ase biva v Belgradu, in bo na tem turnirju igral tudi kot zastopnik belgrajskega šahovskega kluba Vidmar.

V prvem kolu je ljubljane Sikošek v dam-skem gambitu dobil proti Millerju najprej kvali-

teto, nato pa tudi igro. Tudi Lešnik in njegov nasprotnik Cindrič sta igrala damski gambit. Kljub temu, da je Lešnik izgubil dve figuri, ima dosti izgledov na remis. Šiška se je v prvem kolu spoprijel s Turkom. Igra je bila prekinjena v približno enaki poziciji.

Udeleženci tega turnirja igrajo vsak dan po-poldne od 5.30 do 9.30, prekinjene partije pa do-poldne od 10—12.

Cestnopolijski red ob priliki mariborskega tabora

Predstojništvo mestne policije v Mariboru opozarja občinstvo, da se dne 14. t. m., ob priliki proslave 20 letnice obstoja kraljevine Jugoslavije, strogo ravnati po določilih cestnopolijskega reda. Zlasti se opozarja, da morajo biti cestišča vseh cest in ulic, kjer se bo pomikal spreved, popolnoma prazna in da se pod nobenim pogojem ne smejo po njih parkirati motorna vozila. Pešci smejo uporabljati samo hodnike oziroma pešpoti, ter smejo prekorajiti vozno cestišče samo v ne-obhodno potrebnih primerih, in sicer samo na križiščih cest. Vsako postajanje na cestišču je strogo prepovedano in se smejo gledalci razvrstiti samo po hodnikih in pešpotih cest in ulic, kjer bo korakal spreved. Vsak vozni promet po Alek-sandrovi cesti, Slovenski ulici, Gosposki ulici čez Glavni trg, državni most, Kralja Petra trg ter po Dvořakovi ulici, Frankopanovi ulici, Radvanjski cesti do vojašnice Kralja Petra I. je za časa slavnostnega spreveda in zborovanja v navedeni vo-jajnici strogo prepovedan. Občinstvo se opozarja, da se odredbam varnostnih organov brezpogojno takoj pokori.

Visok obisk v Mariboru

Maribor, 10. avgusta.

V torek se je mudil v Mariboru g. F. Simeo-nov, pooblaščenec bolgarskega trgovskega mi-nistrstva, ki proučuje možnosti zboljšanja medse-bojnih gospodarskih stikov med Bolgarijo in Ju-goslavijo. V Mariboru si je ogledal razstavo in stopil v stik z gospodarskimi krogi. Obiskal je tudi g. župana. V Belgradu bo nadaljeval pogaja-

Raznoterosti iz dnevne kronike

Ljubljana, 10. avgusta.

Prvi dnevi pasje sezone so bili izredno vro-či. Napovedovali so nam, da bo nastopila huda, prav katastrofalna vročina. Res po nekaterih krajih v Belokrajini niso imeli dežja že po deset tednov in je tam nastopilo naravnost katastrofal-no pomanjkanje vode, ki jo dovažajo po železnici v cisternah in po avtomobilih. Ljubljana ne more tožiti nad vročino, pač pa mnogi tarnajo nad preveliko »mokrotno«.

Borba za klopi na trgu

Od pamtiveka sta v Ljubljani tedensko dva velika tržna dneva ob sredah in sobotah. Ob teh

dneh so že pred 100 in več leti vozili v mesto kmetje iz daljnih krajev razno robo, živež in polj-ske prideleke. Ob sredah in sobotah so bile ži-vahne kupčije in takrat so goštinčarji imeli obil- lo posla. Staro življenje ob tržnih dnevih se je moralo umakniti treznemu, praktično-računajoče-mu modernemu gospodarstvu. Tržna dneva sta se toliko ohranila v tradiciji, da je ta dneva trg do zadnjega prostora bogato založen z vsemi živili, potrebščinami, sadjem in drugimi dobrinami. Da- nes v sredo je na trg velik naval. Tržno nadzor-atvo je postavilo do 2000 klopi na Vodnikovem trgu in po stranskih krajih.

In kakšna, prav ljuta in ogorčena je borba za prostor in klop. Mnoge prodajalke, kmetice iz bližnje okolice, Barjanke, Trnovčanke in druge se postavijo že zgodaj na gotova oprezovališča. Kakor risine pazijo na vsak gib tržnih organov. Najhujša borba je vedno za drugi otok na Vod-nikovem trgu. Vsaka ženska črnogolobko hre-peni, da si pribori prostor na vogalih vsake vr-ste. In kako se tepo? Ne dejansko, marveč z je-zikom!

Tam v Studentovskih ulicah, tam za stolnico, tam okoli finančne direkcije je postavljenih vse polno vozičkov z jerbasi. Ko začno polniti klopi drugega otoka, se prične pravcata dirka in tekma žensk. Nekatere vzpodbujajo druge:

»Hiti, hiti, da potolčemo druge.«

Mnoge ženske se lotevajo tržnih organov in jim očitajo na prav premeten način nekako pri-etnost, češ:

»Poglejte no ono-le v drugi vrstili! Vsak dan ima tam svoje mesto! Ali je to pravica!« Organi odgovarjajo:

»Vstanite zgodaj, ob štirih in pridite sem ob petih! In dobile boste najboljše mesto!«

Cene na trgu

Današnji dovoz raznega sadja je bil velik, pripelano je bilo do 100.000 kg različnega sadja, sadežev in drugih pridelkov. Borovnice so po-etale bolj redke in je njih cena poskočila od 1.50 kar na 3 din liter. Na trgu je tudi malo malin, ko je drugače za nje prava sezona. Maline so bile po 7 din liter. Mnogo je bilo lišičk po 1 din l, jurčki po 3 ali 4 din merica. Iz Novega Sada Zagreba in od drugod je bila pripeljana ogromna množina paprike, ki pa se kljub izobilju blaga ne poceni, še vedno so 3 paprike za 1 din, lani so bile 4 in celo 5. Lepa jabolka so po 3 do 5 din, bruske finejšje po 5 do 7 din kg. Grozdja je vedno več na trgu in je cena sedaj od 5 do 8 din kg. Kislo zelje je razmeroma drago. Zeljarji ku-pujejo zeljate glave po 0.25 do 0.50 din kg, zelja pa je po 4 do 4.50 din kg. Treba je tržnemu nad-zorstvu, da kaj ukrene v zaščito konzumentov. Cene ostalim pridelkom in potrebščinam so v glavnem ostale neizpremenjene.

Andrew Smith:
Bil sem delavec
v Sovjetski Rusiji

V Fordovih ameriških tovarnih na primer delajo isti delavci vedno pri istih delih voza, da se tako izog-nejo izgubi časa, ki izvirja iz nepre-stanega menjavanja orodja in stroja. Tu pa, namesto da bi se ravnali po tem načinu, je en delavec prehal od izletniškega voza na limuzino, od pot-niškega avtobusa na tovorni avtomobil. V takih okoliščinah je Fordov načrt bil čisto navadna šala.

V tovarniški livarni smo videli štiri delavce z ogromnimi kleščami, kako so si prizadevali, da bi zvrleli ogromen kos žarečega jekla iz ognji-šča do velikega mehaničnega klavira. Za to delo bi bil zadostoval en sam človek, če bi bil postavili sem meha-nični prenašalec z verigami in škripci.

Stroji so bili pokriti s prahom in z rjo. Postavljeni niso bili tako, da bi bil človek lahko in hitro hodil od enega do drugega, marveč razmetani po delavnici kar na slepo srečo in pomešano.

V tovarni je bilo precej Američa-nov, avtomobilskih strokovnjakov. Kar penilo so se od jeze, ko so vi-deli, kako gredo stvari v tovarni. Ni so si dali vzeti nobene prilike, da ne bi z vso odločnostjo izražali svojega menja. Pripovedovali so nam, da je neki ameriški Rus, ki je bil nezado-voljen zaradi takega gospodarjenja,

ostal kar doma in ni hotel več na de-lo, pa so mu kar naprej pošiljali plačo v celoti in to iz strahu, da se ne bi vrnil v Ameriko in da ne bi tam pri-povedoval, kako je v tej tovarni.

Ko smo končali ogled tovarne, so nas ravnatelj zbrali in prosili, naj jim povemo svoje vtise. Jaz sem ome-nil zmedo, ki je vladala v tovarni in malovredno izkoriščanje tovarniških naprav. Dalje sem izrazil odpor, ki sem ga čutil, ko sem videl, kako iz-rabljuje navadne delavce, katere je lačne odganjala od nas oborožena si-la, mi pa smo se gostili kakor na svatbi.

Ta moja opomba je vrla na zbor mrzel poliv, toda nihče mi ni nanjo odgovoril.

Naša skupina se je še to noč raz-šla. Vsak izletnik je odšel spet v kraj, iz katerega je bil. Jaz sem vzel vlak za Moskvo, ki me je odložil tam 29. septembra.

V začetku potovanja, še preden sem bil priča žalostnih prizorov v Dobrinki, sem bil obljubil nekemu propagandistu na ladji, da bom po povratku naredil poročilo o potova-nju v slovaščini, poročilo, ki bi ga potem oddajali po radiu. V Gorkem me je propagandist prišel spomniti na obljubo in mi je dejal, da je na po-staji VZPCS v Moskvi pripravljeno

61 že vse za oddajo, ki naj bi bila 1. ok-tobra ob dveh ponoči.

To naj bi bila mednarodna oddaja z napovedovalcem za angleščino, za češčino, za nemščino, nazadnje pa naj bi jaz govoril v slovaščini. Navdušenje me je bilo temeljito minilo, toda ni bilo mogoče, da bi se bil izmazal.

Dali so nam dan časa za pripravo predavanj, ki smo jih morali prej dati v cenzuro. Drugi govorniki, katere so izbrali, so bili bolj prevežani kakor jaz. Obljubljali in obljubljali so, da bodo svoja predavanja pripravili, naredili pa niso ničesar, zato tudi niso po radiu govorili.

Pripravil sem zmakez kakih šestih strani po navodilih, ki nam jih je dal govornik, katerega smo bili slišali v Engelsu. Cenzor je moj osnutek takoj zavrgel. Cenzor je bil Čeh. Ni mu uga-jala pohvala, ki se je nanašala na so-vražnike Sovjetske Rusije, ki umirajo od gladi. Poslal sem nov načrt, ki je bil tudi odklonjen.

Cenzor me je vzel v roke:

»Saj veš, kakšen je položaj. Izlet so organizirali zaradi propagande. Zato ne smeš govoriti ničesar drugega kakor same ugodne stvari.«

Jaz sem mu odgovoril:

»Kako bi to mogel, ko pa nisem videl niti ene.«

»Ti res nisi drugače kakor ubog komunist,« mi je govoril cenzor. »Ali res ne moreš narediti kake navdušene reči, ki bi hkratu pomenila dober od-govor za Hitlerja.«

»No, prav: če misliš da sem res samo neboljen komunist,« sem se za-čel jeziti, pa naj bo. Naredil sem, kar sem mogel, ne morem več.«

Cenzor mi je ježno izjavil:

»V tem primeru te bomo že pri-pravili, da boš govoril, pa hoti ali ne hoti. Član stranke si, spominjaj se tega, in ukloniti se moraš, če ne zaradi drugega, pa zaradi discipline.«

V meni se je nenadoma rodila misel o posledicah, ki bi jih rodilo tako kršenje discipline zame. Kaj bo potem z mojo ženo? Kaj bo z mojo službo? Ali me bodo izključili iz stranke? Ali me ne bo GPU vrгла v temnico?

Privolil sem, da bom poskusil znova...

Vrgel sem na papir najbolj ne-umna hvalisanja, ki so mi prišla na um, napisal sem reči, ki se nikdar niso zgodile in katerih nisem nikdar videl. Dal sem domišljiji prosto pot in na-redil iz vsega skupaj čudnaško sliko. Mislim, da bo cenzor zavrgel moj osnutek, če bom pretiral do skraj-nosti, ker se mu bo zdelo, da gre ta sleparija le malo predaleč.

A kaj šel! Zgodilo se je prav na-sprotno. Ko je možak prebral moj spis, je zavpil:

»To je pa dobro! Vedel sem, da si sposoben narediti kaj dobrega!«

Se tisto minuto mi je dal ček za 250 rubljev, toda pustil sem mu ga v korist MOPRA ali kake druge podob-ne ustanove.

Moje poročilo so brali na radiu. Pozneje ga je prinesla tudi »Ravnost Ludei«, slovaški komunistični dnevnik v Ameriki.

A res ne morem dejati, da bi to bil trenutek mojega življenja tisti, na katerega bi bil najbolj ponosen...

Naročite inširite Slovenski dom!

Od tu in tam

Novo ozkotirno železnico Banjaluka—Tuzla—Valjevo—Belgrad so začeli graditi ta teden. Za zdaj so vzeli v delo prvi del te proge, in sicer 12 kilometrov, začenši od Banjaluke. Delo je prevzelo gradbeno podjetje Bešliagić iz Banjaluke. Za prvi del proge je namenjenih 30 milijonov dinarjev. Na tem odseku bo stal tudi velik železni most čez Vrbano, dolg 50 metrov, ter pol kilometra dolg predor. Zgrajene bodo na tem odseku tri železniške postaje. Gradbeno ministrstvo bo oddalo še prihodnji mesec v delo tudi ostale odseke te nove ozkotirne železniške proge.

Z odkopavanjem starodavnega mesta Herakleje v bližini Bitolja v Južni Srbiji so zdaj spet začeli. Vsa ta dela opravlja uprava Muzeja kneza Pavla skupno z mestnim načelstvom v Bitolju. Kakšen obseg imajo nova odkopavanja, kaže številni delavci, ki so pri teh delih zaposleni. Vsak dan jih dela okoli sto. Z deli niso začeli šele letos, pač pa s prejšnjim letom. Našli so mnogo zanimivih predmetov. Pričakujejo, da bodo letos imeli vsaj nekaj več uspeha, kot so ga imeli lani, in da bodo izkopali zanimive stvari, ki bodo na vsak način imele veliko zgodovinsko vrednost.

Razvoj srbskih in hrvaških hišnih zadrug je prišel proučevati iz Amerike prof. Philip Mosely. Zdal se mudi v Splitu, kamor je prišel pred nedavnim. Prof. Mosely je bival v Jugoslaviji z istim namenom že pred dvema letoma. Zadnje dni se je mudil na otoku Braču, kjer je imel lepo priliko priti v stik s tamkajšnjimi kmeti ter se seznaniti z razmerami, v katerih živijo. Omenjeni profesor je tudi eden redkih tujcev, ki temeljito poznajo srbsko, hrvaško in slovensko zgodovino. Pred nedavnim je v nekem ameriškem listu objavil obširen članek o Ljudevitu Gaju. V Dalmaciji bo Mosely ostal še malo časa, nakar se bo podal v Bosno, kjer ga predvsem zanimajo hišne zadruge v okolici Sarajeva.

Pečat iz turških časov so našli kmetje v Vranskem Polju v Hrvaškem Primorju. Ta kraj je iz turških časov posebno znamenit. Vrana je od 16. do 18. stoletja igrala za Turke veliko vlogo. V času turških napadov je bilo v tem kraju turško namestništvo. V Vranji je stoloval tudi Halil beg, ki je bil največji sovražnik Benečanov. Leta 1688. so ga Benečani ujeli in ga umorili. No, in zdaj so, kakor rečeno, v tem kraju našli dragocen pečat, v katerega je vdolben meč, polmeseč in zvezda, znaki turškega grba. Nekateri so prepričani, da je ta pečat pripadal nekoč samemu Halil begu, ki ga je vrgel proč, preden so ga Benečani ujeli.

V tovarni »Tivar« v Varaždinu je bila včeraj odprta razstava in modna revija. Razstava sama ni toliko zanimiva, kot njen namen. Ima namreč ta cilj, da mestni občini, industrijskim in gospodarskim krogom mesta Varaždina pokaže v malem, kako je treba organizirati tako imenovani »Varaždinski teden« po vzoru »Mariborskega tedna«. »Varaždinski teden« naj bi bil prirejen že prihodnjega pomladi. Da bi na to sedanjo razstavo privabili čim več ljudi in med njimi vzbudili zanimanje za »Tivar« obleke, nudi podjetje vsem obiskovalcem zastoj prenočišče, mestna občina, tujsko-prometni odbor za olepševanje mesta pa gredo obiskovalcem te razstave v tem oziru na roko, da jim brezplačno razkazujejo vse znamenitosti Varaždina. Razstava bo končana 15. t. m.

Do strahovitega pretepa je prišlo med člani dveh muslimanskih družin v Orašcu v Bosni. Obe družini sta druga drugo sovražili zaradi tega, ker sta pri zadnjih volitvah vaškega starešine volili vsaka drugega kandidata. Včeraj so se člani teh dveh muslimanskih družin slučajno srečali na vaškem zborovanju. Kmalu so se začeli med seboj prepirati. Dva sta potegnila iz žepov nože ter začela z njimi strahovito obdelovati svoje nasprotnike. Boj se je končal z dvema smrtnima žrtevama. Enemu se je glava držala le še za kožo. Ubijalca sta po tem svojem strašnem dejanju pobegnili, vendar pa so ju orožniki kmalu izsledili.

Celo karavano konj je te dni ubila strela v Crkvah v Črni gori. Dva tamkajšnja kmeta in kmetica Andja so vodili z drvmi natovorne konje iz Crkvic proti domu. Konji so bili privezani drug z drugim z železnimi povodci. Med potjo je to karavano konj zalotila nevihta. Začelo je gneti in treskati. Strela je udarila tudi v te konje in jih vse do zadnjega ubila. Nezvestna sta padla na tla tudi oba kmeta. Strela ni oškrnila edino le kmetice Andje, ki je konje vodila za naveden, nekovinast povodec. Ko je strela pobila na tla vso karavano, je brž odhitela v bližnjo vas in obvestila ljudi, kaj se je zgodilo. Ti so brž presneli v vas oba nezvestna kmeta, kjer je zdravnik ugotovil, da ju je strela samo omamila, ter odredil njun prevoz v bolnišnico. Srbski časopisi pišejo, da je bila za ta dva kmeta vsa sreča v tem, da sta imela tedaj, ko je udarila strela, na nogah gumijaste opanke, če ne bi ju bila strela gotovo ubila.

Težja železniška nesreča se je pripetila v nedeljo na področju belgarijskega železniškega ravnanstva. Na postaji v Ripnju so zjutraj na vse zgodaj premikali železniške vozove. Na manjši strmini pa se je nenadoma odtrgalo 25 vagonov od lokomotive ter se začeli z vedno večjo hitrostjo pomikati proti postaji Kijevo. Na teh odtrganih vagonih ni bilo niti enega železničarja in zato tudi ni mogel nihče več vlaka zavreti in na ta način ustaviti. Ti vagoni so prevozili tri kilometre dolgo pot od Ripnja do Kijevo. Po telefonu so takoj obvestili postajnega čelnika v Kijevo. Toda nesreče ni bilo mogoče več preprečiti. Na tej postaji je tedaj stal tovrni vlak, na katerega so natovarjali kamenje iz tamkajšnjega kamnoloma. Hitro so odredili, da ta tovrni vlak odpeje proti Belgradu, da vozi čisto počasi, tako da bi med potjo brez večje nesreče zadržal odtrganih 25 vagonov. Toda, komaj je odpeljal tovrni vlak, že so se na nasprotnem koncu pojavili odtrgani vagoni, ki so vozili že z veliko hitrostjo. Tovorni vlak ni mogel več razviti tolikšne brzine, da bi preprečil občutnejši trk. Kakor bi trenil so se vagoni že zaleteli v tovrni vlak. Iz strahu so poskakali nekateri železničarji iz tovrnega vlaka ter se skušali rešiti. Le po srečnem naključju se nikomur ni zgodilo kaj hujšega in so vsi odnesli zdrave pete. Pri tem trčenju so se trije vagoni čisto razbili.

Istočasno, ko so pričakovali v neki hiši v Sarajevu veselo dogodka, se je pripetila prav tam smrtna nesreča. V sobi so čakali, kdaj se bo oglasila »storklja«, medtem pa se je v kuhinji igral triletni domači sinček in se sukal okoli štedilnika. Po nesreči pa je zadel ob lonec vrele vode ter ga zliž nase. Dobil je pri tem tako hude opekline, da je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl.

»Slovenski dom« je edini katoliški popoldnevnik!

Izredna seja celjskega mestnega sveta

Seja, kakršne že dolgo ni bilo

Celje, 10. avgusta. Včeraj ob 6 zvečer se je zbral celjski mestni svet v posvetovalnici mestnega poglavarstva, da odločno izpregovori o katastrofalnem onesnaževanju Savinje, ki grozi upropasti mesto Celje kot tujkoprometen kraj. Izredne seje se je udeležil kot zastopnik g. bana okrajni načelnik g. dr. Ivan Zobec, podnačelnik g. dr. Hartman, sanitetni referent okrajnega načelstva g. dr. Breznik, pristav g. Reja ter še več uglednih celjskih gospodov.

Kdo je kriv, da je Savinja umazana

Pred 13 meseci se je celjski mestni svet prav tako zbral k izrednemu posvetoivanju, kjer se je obravnavalo vprašanje, kako je nujno in čimprej rešiti vprašanje onesnaževanja Savinje. Celjski občinski mestni svet je po svojih odločnih intervencijah in posebno po prizadevanju nekaterih oseb dosegel, da je onesnaževanje Savinje prenehalo vsaj za nekaj mesecev. Javnost je bila vesela in prepričana, da je onesnaževanje Savinje za vselej odpravljeno. Prišlo pa je razočaranje. Savinja je kmalu začela valiti velike količine umazanije ter prežnala številne kopalce, perice, uničila bogat ristolov. Res je, da je celjski mestni svet takoj povzel vse korake ter se trudil na vse načine da bi to preprečil, saj se je nanj obrnilo društvo hišnih posestnikov v Celju, 27 posestnikov iz Polul, Lisc in Zagrada pri Celju pa je napravilo na mestno poglavarstvo prošnjo, naj ukrene, da se čimprej odpravi pogubonosno onesnaževanje Savinje, prihajale so stalno pritožbe od strani perice, od vsega občinstva, vendar mestno poglavarstvo ni moglo doseči, kar je želelo. Krivci, ki nemoteno in nekažnovano onečašujejo Savinjo, so znani. Celjski mestni svet ugotavlja, da je to stanje nevarno in da premogokopi in industrije ob pritokih Savinje trdovratno prezirajo vodopravne predpise, ne oziraje se niti na velike napore celjske mestne občine, ki se ne ustraši nobenih žrtv, da bi mesto Celje kot letovišarski kraj dvignilo in pomagalo svojemu prebivalstvu do večjega gospodarskega napredka in blagostanja. Katastrofalno onesnaževanje Savinje se nadaljuje kljub temu, da se mesto Celje pripravlja na gradnjo velikega kopalšča ob Savinji, ki bo po svojem obsegu in moderni ureditvi in brez dvoma prvo ne le v Sloveniji, temveč v vsej državi. Celjski mestni svet je votiral za izdelavo načrtov kopalšča 32.000 din.

Veliko nevoljo je povzročil občinskemu svetu župan g. Košak iz Grič, ki je v dolgem, mučnem in smešnem govoru zagovarjal rudnik v Zabukoveh, češ da pri onečiščenju ni prizadet. Turistični referent g. Roš je v kratkih in jedrnatih besedah zavrnil zagovor nameščena v rudniku, župana g. Košaka ter navedel številne uradne ugotovitve Higijenskega zavoda v Ljubljani, ki je večkrat po svojem strokovnjaku ugotovil, kje leži krivda.

Dr. Voršič je prebral poslovnik o zasedanju občinskega sveta ter protestiral proti po poslovniku prepovedanim izvajanjem grškega župana. Zaradi tega je postalo v posvetovalnici posebno živahno. Oglašili so se tudi drugi, ki so bli istega mnenja.

Športne vesti

Važna in pametna odločba ministrstva. V zvezi z ustanovitvijo jugoslovanske ženske nogometne zveze je ministrstvo za telesno vzgojo potožilo mnenje svojega strokovnega referenta in sklenilo, da ne odobri pravil te zveze in da je ne registrira v vrsto organizacij, ki spadajo pod nadzorstvo tega ministrstva. Tako je ministrstvo sklenilo zato, da obvaruje ženske, ki se ukvarjajo s športom, pred nogometom kot tekmovalnim športom, ker ni v duhu koristne telesne vzgoje žensk.

Ta odločba ministrstva je važna in tudi potrebna, sicer si bodo še v bodočnosti nekateri posamezniki dovoljevali slične podvige vse v okviru resne športne vzgoje. Po tej odločbi pa bi bilo nadalje treba tudi ugotoviti, kam bo šel denar, ki ga je »ženski nogometni savez« v Zagrebu po petih donosnih ženskih nogometnih tekmah spravil v svoje blagajne. Nikomur ne bi smelo biti dovoljeno nekontrolirano prirejati cirkuske nastope pod imenom resnih športnih prireditev.

Za krožno dirko po Sloveniji in Hrvaški, ki se začne 13. in traja 3 dni, vlada zelo veliko zanimanje. Po zaključenih prijavah je danes že gotovo, da se bo te dirke udeležilo 37 najboljših jugoslovanskih dirkačev, čeprav so Celjani in Mariborčani svoje prijave v zadnjem hipu odpovedali. Prijavljeni so dirkači iz Ljubljane, Zagreba, Beograda, Karlova, Varaždina, Borova, Novega Sada, Sarajeva in Jesenice. Startali bodo naslednji slovenski dirkači: Franc Podmisljak (Edinstvo, Ljublj.), Oskar Žerjal (Edinstvo, Ljublj.), F. Gartner (Ljubljanka, Dobrunje), Ivan Peterl (Hermes, Ljublj.), Pavel Premk (Hermes, Ljublj.), Franc Abulnar (Hermes, Ljublj.), Slavko Krušič (Hermes, Ljublj.), Joško Gregurič (Hermes, Ljubljana), Ivan Bartelj (Zarja, Jesenice), Ciril Jemc (Zarja, Jesenice).

Evropsko plavalno prvenstvo v Londonu se je pričelo pred 5000 gledalci s predteki za 100 m prosto za moške, 100 m prosto za ženske, 200 m prosto za moške in 100 m hrbtno za moške. Medleka na 100 m prosto sta dala naslednje čase: Fischer (Nemčija) 1:00.4, Hoving (Holandska) 1:01, Körösi (Madžarska) 1:01.2 in Heibel (Nemčija) 1:00.8, dr. Csik (Madžarska) 1:01, Dove (Anglija) 1:01.4.

100 m prosto, ženske: 1. predtek Hueger (Danska) 1:09, 2. Malcorrs (Holandska) 1:09.4, Aos (Madžarska) 1:11, 2. predtek: Van Veera (Holandska) 1:08.2, Doe Peterson (Holandska) 1:08.3, Hirsch (Norveška) 1:11.

200 m prosto, moški: 1. predtek: Welberg (Holandska) 3:05.6, Christensen (Danska) 3:06.8, Williams (Anglija) 3:14, 2. predtek: Sörensen (Danska) 3:07.2. Med rezultati na 200 m prosto ne najdemo imena našega Cererja, niti odličnih Nemcev Balkeja in Sietasa, ki imajo vsi čase po 2:50.

100 m hrbtno, moški: 1. predtek: Schbauch (Nemčija) 1:09, Taylor (Anglija) 1:12.6, Lengyel (Madžarska) 1:13.2, 2. predtek: Nüsse (Nemčija) 1:10.6, Schäffer (Holandska) 1:13.2, Erdely (Madžarska) 1:13.8, 3. predtek: Boog (Švedska) 1:11.4, Van Schouen (Holandska) 1:13, French (Anglija) 1:13.4. Prvi trije v vsakem predteku pridejo v medteke.

V waterpolo je Nemčija premagala Belgijo z 5:1 (2:0).

Pri včerajšnjih predtekmovanjih na 200 m prosto pa je bil naš državni prvak Cerer Tone tretji in se tako kvalificiral za nadaljnje tekmovanje.

Dr. Ivan Zobec je odgovoril na razne očitke, ki so jih napravili okrajnemu načelstvu v Celju. Naslanjal se je na dejstvo, da bi moralo pri komisijah, ki so bile, sodelovati tudi okrajno načelstvo, ki je merodajna oblast, ki kaznuje, zato naj tudi preiskuje.

Oglašali so se zaporedoma mestni svetniki, tako da se je debata zavlekla do 8 zvečer. Referent turističnega odbora g. Roš je prečital poročilo turističnega odbora, ki med drugim pravi: Ako bi tudi na seji mestnega sveta 9. avgusta tozadevni sklepi ne imeli takojšnjega učinka, bodo člani to končno zivajali druge primerne konsekvence in dali možnost mestnemu svetu, da sklepa o drugih boljših potih, ki naj vodijo k dosegu smotra. V tem primeru dajejo člani TO svoja mesta v tem odboru mestnemu svetu na razpolago ozir. korporacijam in društvom, ki so jih vanj delegirali, na razpolago.

Prečitana je bila nato naslednja

resolucija

ki bo poslana vsem oblastem: »Z ozirom na katastrofalno onečiščevanje Savinje zahteva in prosi celjska mestna občina, da vsa v poštev prihajajoča oblastva zaščitijo mesto Celje kot turistični kraj in v ta namen:

1. poostrijo nadzorovanje nad odtočnimi vodami industrijskih podjetij odnosno premogovnikov ob pritokih Savinje. V smislu § 89. in 90. vodopravnega zakona;

2. z vsjo strogostjo zakona naj se postopa proti onesnaževalcem Savinje po kazenskih določilih vodopravnega zakona in pravilnika o nadzoru nad odtočnimi vodami naselij industrijskih in obrtnih podjetij;

3. prepove naj se rudokopom v Libojah in Zabukoveh mokre separacije in dovolijo izključno le pnevmatične separacije;

4. revidirajo naj se dovoljenja nove čistilne naprave v usnjarni Woschnagg, ako bi se ta še v teku letošnjega poletja kljub odločbi banske uprave izkazala še vedno kot nezadostna;

5. vodopravne naprave, ki so v zvezi z onesnaževanjem Savinje in njenih pritokov, naj se obravnavajo z največjo pospešenostjo in k vsem vodopravnim napravam, ki so v zvezi z onesnaževanjem Savinje, naj se vabi celjsko mestno občino, ki je po razsodbi upravnega sodišča v Celju interesinja po določilih vodopravnega zakona za bivšo štajersko.

Referent turističnega odbora je predlagal, da bi odločevala v petek deputacija s predsednikom g. Miheličem, predsednikom turističnega odbora, referentom turističnega odbora, finančnim referentom, magistratnim direktorjem, predsedniki občin Zalec, Laško, Petrovče, Tujsko prometno zvezo v Mariboru, zastopnika Društva hišnih posestnikov v Celju in Olepševalnega društva k g. banu, kjer bi mu izročila spomenico.

Prepričani smo, da bomo v kratkem lahko pozitivno poročali o uspehih, ki jih je dosegel celjski mestni svet s svojim energičnim nastopom, oblast pa naj ve, da bo s tem ugodila vsemu občinstvu, ki težko pričakuje, da se reši to pereče vprašanje, ki je zaglavo toliko prahu.

15. avgusta gremo na Pesek

Slovenske Konjice, 6. avg.

SPD ni moglo bolje ustreči ljubiteljem pohorskih planin, kakor da je postavilo pred devetimi leti eno najlepših planinskih postojank Pohorja — kočjo na Pesku (1382 m) pod Roglo (1517 m), ki je tretja najvišja vzpetina na Pohorju. To nam dokazujejo nešteti obiskovalci, ki so se v zadnjih devetih letih kar radi ustavljali v njenem okolišju. Kdor išče prijetnega, tihega razvedrila med iglavi v planinskem zatísiju, ga bo našel v koči na Pesku! Komur je za mirno življenje, proč od vsakdanjega hrupa, ta naj pride na Pesek uživati planinski mir!

Tekom svojega obstoja od l. 1929. je priljubljena planinska postojanka odlično služila svojemu namenu. Lepi prostori — 25 postelj in nekaj skupnih ležišč ter popolna oprema — vse to je ob glavni izletniški in smučarski progi že mnogo pripomoglo k razvoju turizma in poznanstva naših planin. Ne bilo bi na Pohorju tolike živahnosti, če ne bi bilo kočje na Pesku v povirju bistrice Dravnice. Kot ona sama, je poletni in pozimi idilična tudi njena okolica, ki se v snežni belini epremeni v pravi smučarski raj. Pred njo eta dva izvirka kristalnočiste gorske vode, okolica pa nudi krašne razglede. Dve uri zapadno so slovita Šentlovrenška jezera. Posebno važen je Pesek zato, ker veže vzhodno in zahodno Pohorje.

Zato bodo vsi ljubitelji zelenih pohorskih planin in kočje na Pesku pohiteli dne 15. avgusta, na praznik Velikega Smarna na izredno planinsko slavnost, ki bo prirejena v proslavo devete obletnice njene otvoritve. Ob 10 dopoldne bo pred kočjo ev. maša z govorom, nakar bo planinsko rajanje, katerega bo povijljal orkester. Ker bodo vsi udeleženci slavja prišli gotovo na svoj račun, so na prireditve iskreno vabljani!

Mladinski dan v Kranju

Fantovski odsek in Dekliški krožek v Kranju priredita dne 21. avgusta t. l. ob 3 popoldne svoj prvi letni javni nastop na »Planinici«.

Zelo pester in zanimiv bo ves spored. Videli bomo razen naših najmlajših in starejših fantov, ki bodo izvajali proste in simbolične vaje, tudi našo vzorno vrsto Slovenskih fantov na konju, bradlji, drugu in krogih, ki nam bodo pokazali svoje vrhunske vaje.

Po telovadbi je prosta zabava in srečolov, ki je obložen z zelo bogatimi dobinki.

Vso bližnjo in daljno okolico vabimo k tej naši prireditvi, da se je v obilnem številu udeleži, da pokažemo tudi v Kranju moč in discipliniranost, dasiravno stoji na trdni skali.

Najdražji nogometaš na svetu je brez dvoma Bryn Jones, bivši igralec angleškega kluba Wolverhampton, ki ga je kupil klub Arsenal za 14.000 funtov, kar da po nase približno 3 in pol milijona. Dinarjev. Bryn Jones je svojo profesionalno nogometaško kariero začel s plačo pol funta na teden. Z dolgimi nogami se torej marsikdo prerine dalj kot pa z bistro glavjo. Pri vsem pa je zanimivo dejstvo, da igralec ob prestopu v drug klub ni dobil ničesar, ampak da prejema samo svojo tedensko plačo, ki znaša 10 funtov na teden.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer- sko stanje	Tempe- ratura v °C	Relativna vlažnost v %	Oblačnost v %	Veter (smernost, jakost)	Pada- vine m/m	Vrsta
Ljubljana	761.0	23.4	17.0	90	10	SW ₁	—
Maribor	760.8	20.0	13.0	90	10	NW ₁	—
Zagreb	760.4	22.0	18.0	90	10	0	3.0 dež
Belgrad	760.4	27.0	18.0	90	8	S ₁	3.0 dež
Sarajevo	761.4	26.0	12.0	90	6	0	3.0 dež
Vis	759.1	24.0	19.0	70	4	N ₁	—
Split	758.4	32.0	23.0	40	4	NNE ₁	—
Kumbor	757.4	28.0	23.0	70	5	SSE ₂	—
Rab	759.7	25.0	19.0	50	6	NE ₁	3.0 dež
Dubrovnik	758.5	25.0	25.0	60	4	S ₂	—

Vremenska napoved: Večinoma oblačno in nestanovitno vreme.

Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od včeraj do danes: Včeraj je bilo do 8.50 megleno, od 8.50 do 10.45 je bilo popolnoma oblačno, ostali čas pa večinoma oblačno (srednji in visoki oblaki). Ob 19.15 se je pričelo jasiti in se je do 20.30 skoraj popolnoma zjasnilo.

Koledar

Danes, sredo, 10. avgusta: Lavrencij.

Cetrtek, 11. avgusta: Tiburcij.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakuba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; mr. Murmajer, Sv. Petra cesta 78.

Zveza za tujski promet priredi poleg objavljenih izletov v soboto, 13. t. m. popularni izlet v Trst k operni prireditvi »Andree Chenier« po ceni 135 din. Prijave samo do petka popoldne.

Oddaja plemenskih petelinov in kokoši rjave štajerske pasme. Kraljevska banska uprava sporoča, da bo tudi letošnji jesen oddajala kmetovalcem in drugim interesentom plemenske peteline in jardijske rjave štajerske pasme. Naročila zbirlajo kmetijske organizacije in občine ter jih nato skupno pošljejo pristojnemu okrajnemu načelstvu. Naročniki plačajo za petelina po 10 din, za jardijsko pa 20 din. Ta prispevek se mora plačati takoj pri naročilu. Podrobnejša navodila se dobijo pri okrajnih načelstvih, odnosno mestnih poglavarstvih.

Tvrdka, ki žele razstaviti na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani in se niso prijavile, naj upravi Ljubljanskega velesejma nemudoma pošljejo svoje prijave. Prijavni rok poteče 15. avgusta, razstavnega prostora je pa le še prav malo na razpolago. Letošnji jesenski velesejem bo od 1. do 12. septembra.

Sedanja umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu je posebnost zase, ne le po svoji kakovosti in po svojem obsegu, temveč tudi po svoji zamisli. Poleg tega, da si za malenkostno vstopnino moremo ogledati vso obsežno razstavenost snovanja in ustvarjanja naših umetnikov — kdo se more lotiti od slik Jakopiča, Vavpotiča, kjer barve kar kipe, kdo ne bo strmel ob veličastnih delih Fr. Kralja in kdo se ne bo napajal ob slikah Gasparija, čudotvorca Pavlova, Koširja, Cudermana, umirjenega Santla in elegantnega Br. Vavpotiča in vseh ostalih, ki so se strnili v umetniško družino, ki nastopa pri tej razstavi — pa ima ta razstava še to posebnost, da se obiskovalcem s permanentno velopnico, ki je združena tudi s polovično vožnjo, nudi tudi priložnost, da jim žreb določi prekrasno nagrado v obliki umetniške slike. Na razpolago je 10 nagrad. Vsak bo srečen, kogar zadene žreb, saj se bo lahko ponasdal, da ima v sobi če ne Jakopiča, Vavpotiča, Pavlova, Br. Vavpotiča, pa Slapernika, Čaržo, Smerduja in dr. Se je čas do 16. t. m., pobite kupite vstopnice in obiščite razstavo. Nagrade si lahko ogledate v trgovskih izložbah na najprometnejših točkah v središču mesta.

Žegnanje v Zg. Šiški. Kakor vsako leto Šiškarji slovesno praznujejo svojega patrona svetega Lovrenca, tako tudi letos. Kot je že bilo objavljeno v dnevnem časopisu, priredi gasilska četa v Zg. Šiški na ta dan, to je 14. avg. ob 2 popoldne veliko javno tombolo, ki bo združena z veliko vrtno veselico na vrtu Jožeta Černeta poleg gasilskega doma. Ker so za tombolo določeni res lepi dobinki, kakor motorno kolo, kompletna kuhinjska oprema, 2 dvokolesi, zaboj sladkorja, 4 m³ bukovih drv in še nebroj manjših, zato gotovo ne bo nobenega, ki ne bi na ta dan pohitel v Zg. Šiško. Komur bo ta dan sreča najbolj naklonjena, temu res ne bo žal, da se je udeležil te tombole, kajti za 3 din, se bo lahko odpejal domov na motornem kolesu. Poleg res dragocenih dobikov pa gasilska četa še sama po sebi zasluži, da vsak po svoji moči pripomore, da si ta res idealna organizacija pridobi vse potrebno moderno orodje, brez katerega ne more svoje vzvišene službe uspešno vsrtili. Razen tega vam bodo vrli gasilci nudili prvotrsno jedate in pijače, ob zvokih godbe pa se boste prav imenitno zabavali. Torej v nedeljo, dne 14. avgusta ob 2 popoldne na svidenje v Zg. Šiški.

Zveza združenih gostilničarskih obrti dravske banovine prosi vse svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo slavnostnega sprejema ob proslavi 20-letnice Jugoslavije v Mariboru dne 14. avgusta. Člani bodo korakali v sprejedu kot posebna skupina. Zbirališče v Majstrovih ulici.

Filatelistična razstava. V prostorih Drž. trg. akademije v Ljubljani je Filatelistični klub Ljubljana priredil razstavo znamk, ki je ena največjih razstav znamk zadnjega časa v Jugoslaviji, pa tudi največja krajevna razstava. Na razstavi je tudi poštni urad, ki žigosa znamke z trioglatim posebnim žigom. Vsi delegati so se pohvalno izrazili o razstavi, prav tako tudi ocenjevalni odbor, ki je dodelil razstavljalcem za nagradi 2 zlati, 3. požebrane, 4 srebrne in 11 bronastih kolajn. — Podrobnejše poročilo sledi.

Člane OUZD obveščamo, da je z dnem 1. avgusta 1938 ustanovljen nov zdravniški okoliš v Ljubljani, ki obsega naslednje področje: Ljubljana—Vodnikov trg—Krekov trg—Vznožje Grajskega hriba—Streliška ulica—Zatvornica na Grubarjevem prekopu—Grubarjev prekop do mostu koncem Poljanske ceste—Hradečkova cesta—Štepanja vae—Hrusica—Sp. in Zg. Fužine—Ljubljana. — Obiske bolnih članov in njih evojcev v tem okolišu bo vršil uradov zdravnik g. dr. Jerab Stanko, ki stanuje v Bolgarski ulici št. 17/L.

Naročajte in širite

Slovenski dom!

